

får man i bogens sidste kapitel, og det kan vel siges at være skåret over læsten »Hvad nytter det et menneske, om han vinder hele verden o. s. v.«. Videnskaben må tjene fremskridtet, men for at dette kan realiseres og civilisationen kan overleve, har videnskabsmanden »... a responsibility toward developing a science of ethics and morality; that is, a controlled method of solving ethical and moral problems...«. Ackoff er af den opfattelse, at hans i bogen beskrevne og udviklede metoder kan anvendes i denne retning. Anmeldersens opfattelse er, at A.'s synspunkter ikke er helt så tossede, som de lyder; at de så er unødvendige i nærværende sammenhæng er en anden sag.

Man står her overfor en signifikant fremstilling af det metodestadium, som videnskaben om virksomhedsledelse står på for øjeblikket. Det er en original og personlig fremstilling, der dog er så tilpas objektiv i sin udvælgelse af stof, at ingen alvorligt arbejdende driftsøkonom kommer udenom den.

Erik Johnsen.

Elisabeth Herminge: Avskedsinterviewer.

Stencileret rapport fra PA-rådet, Stockholm 1961, 45 sider. Sv. kr. 5.

Rapporten, der er udarbejdet af fil. kand. Elisabeth Herminge for PA-rådets konsultationsafdeling, indeholder en metodediskussion samt resultater af en række studier af afskedsinterviews.

Den almindelige opfattelse af afskedsinterviews er, at de udelukkende benyttes til at konstatere afgangsårsager. Forfatteren påpeger, at disse interviews også kan benyttes som en art personlighedsprøver for at konstatere, hvad der adskiller det blivende og det afgående personale.

Derefter beskriver forfatteren et konkret forsøg med afskedsinterviews, og rapporten afsluttes med en diskussion om

metoder, resultater og anvendelsen af resultaterne, hvoraf særligt det sidstnævnte afsnit er af interesse.

Fl. Klöcker-Larsen.

Franklin F. Kuo: Network Analysis and Synthesis. John Wiley & Sons, New York and London, 1962. 413 s., 64 sh.

Denne bog skal ikke anmeldes, idet den handler om elektriske netværk og nogle metoder til at optimere strømmen gennem sådanne, herunder differential-ligninger. Der er ikke nogen umiddelbar anvendelsesmulighed for de i denne bog præsenterede modeller på økonomiske problemer, – medmindre man anlægger økonomiske kriterier på elektroteknikken, og så specifikt ønsker vel de færreste økonomer at gå til værks. Når den derfor nævnes, er det dels fordi forlaget har tilsendt den, dels for med udgangspunkt i at konkludere: vel er der frugtbare analogier mellem elektriske netværk og økonomiske netværk, men der er et svælg mellem de reelle problemstillinger, som kun kan fyldes af formelle matematiske modeller. Det er i sidstnævnte, økonomerne må tage udgangspunkt, når de skal afbilde og optimere økonomiske sammenhænge. Den gensidige befrugtning mellem elektrisk netværksteori og matematisk grafteori kan naturligvis komme økonomien til gode, men kun gennem sidstnævnte.

Erik Johnsen.

Erik Hoeck-Gradenwit: Individ, gruppe, samfund. Nyt Nordisk Forlag, København 1959, 197 sider.

Individ, gruppe, samfund, der har undertitlen *Socialpsykologiske betragtninger*, er en udvidet og omarbejdet udgave af Hoeck-Gradenwitz' socialpsykologiske lærebog, der hidtil kun har foreligget i stencileret form.

Det er meget vanskeligt at opstille en række definitioner til afgrænsning af fagene socialpsykologi, sociologi og psyko-

logi. Denne svaghed lider de fleste bøger indenfor disse områder under, og man er som læser henvist til i første omgang at acceptere den enkelte forfatters definitioner. Hoeck-Gradenwitz adskiller socialpsykologi og sociologi således: »Socialpsykologien har individet som udgangspunkt og undersøger individets udvikling og reaktionsdannelser i dets forhold til andre individer og til de forskellige grupper og mønstre«, mens »sociologien går ud fra sociale grupper og mønstre og undersøger de forskellige sociale faktorerers vekselvirkning«.

Hoeck-Gradenwitz kommer gentagne gange ind på begrebet tilpasning og fremhæver betydningen af, at der allerede på et forholdsvis tidligt stadium i livet – gennem forældre eller andre – skabes et grundlag for tilpasning såvel til den snævre som til den større gruppe. Han giver en række eksempler på, hvad manglende tilpasningsevne kan føre til i form af kriminalitet o. lign.

Bogen bærer stærkt præg af, at den i første række henvender sig til socialrådgivere samt medarbejdere indenfor børne- og ungdomsforsorg, kriminalforsorg og fængselsvæsen, men den har iøvrigt interesse for alle, der beskæftiger sig med personlighedens dynamik.

Fl. Klöcker-Larsen.

Købmandsskolens Eksportskoles undervisningsmidler.

Til brug ved undervisningen på Købmandsskolens Eksportskoles 2. år er der med støtte fra Danmarks Erhvervsfond udarbejdet følgende fire hefter:

Niels Teisen: Eksportens juridiske problemer, 132 sider. Kr. 26,50.

Bent Burmeister: Eksportmarkedsorientering, 104 sider. Kr. 20,-.

Ole T. Krogsgaard: Eksportens organisation, 87 sider. Kr. 17,-.

Frode Slipsager: Konkurrencemidler i eksporten, 156 sider. Kr. 27,-.

Hefterne er i kommission hos Einar Harcks forlag og sælges udelukkende til undervisningsbrug.

Fl. Klöcker-Larsen.

L. R. Ford and D. R. Fulkerson: Flows in Networks. Princeton University Press, Princeton, N. J., 1962. 194 s., 6,00 \$.

Økonomiske sammenhænge er som bekendt af en sådan indviklethed, at kun meget komplicerede modeller kan beskrive dem, hvis beskrivelsen skal være blot nogenlunde realistisk. Om optimering af sådanne sammenhænge har der kun været tale i meget ringe omfang.

Der er efterhånden et formelt modelapparat under udvikling ved hjælp af hvilket man synes at kunne foretage relevante forenklinger af komplicerede sammenhænge, således at disse afbildes i form af et *netværk*.

Netværksmodellerne har et reelt udspring i elektroteknikken (jfr. anmeldelsen af Kuo's bog i dette nr.) dels i den matematiske grafteori. Ford og Fulkerson, der er matematikere, har udviklet en regneteknik, »the labelling method«, afmærkningsmetoden, eller Ford-Fulkerson proceduren, ved hvilken man kan optimere en strøm gennem et netværk. (Der skal ikke i nærværende anmeldelse gås nærmere ind på metoden, men der kan henvises til anmelderens artikel »Introduktion til netværksmodeller«, Det danske Marked nr. 2, 1963, ligesom en analog procedure er beskrevet i Bent Andersens artikel i dette nummer af E. T.).

I det omfang man kan foretage en relevant modellering af økonomiske aktiviteter sammenhæng ved et netværk, kan disse aktiviteter samspil ved ovennævnte algoritme eller et andet medlem af den familie, der er opstået omkring Ford-Fulkerson proceduren, bringes hen i retning af en optimal situation.

I driftsøkonomien giver navnlig transportproblemer, en lang række produktionsplanlægningsproblemer, samt problemer-